

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DE L'ÉCONOMIE, DE LA POLITIQUE
SCIENTIFIQUE, DE L'ÉDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES ET CULTURELLES
NATIONALES, DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

COMMISSIE VOOR HET BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET ONDERWIJS, DE
NATIONALE WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE MIDDENSTAND
EN DE LANDBOUW

Mardi

09-11-2010

Matin

Dinsdag

09-11-2010

Voormiddag

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti Socialiste
MR	Mouvement réformateur
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
sp.a	socialistische partij anders
Ecolo-Groen!	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen!
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
VB	Vlaams Belang
cdH	centre démocrate Humaniste
LDD	Lijst Dedecker
PP	Parti Populaire

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 53 0000/000	Document parlementaire de la 53 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 53 0000/000	Parlementair stuk van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be	www.deKamer.be
e-mail : publications@laChambre.be	e-mail : publicaties@deKamer.be

SOMMAIRE

Question de M. Peter Logghe au ministre pour l'Entreprise et la Simplification sur "l'accès au crédit pour les PME" (n° 323) 1

Orateurs: **Peter Logghe, Sabine Laruelle**, ministre des PME, des Indépendants, de l'Agriculture et de la Politique scientifique

Question de M. Peter Logghe à la ministre des PME, des Indépendants, de l'Agriculture et de la Politique scientifique sur "la situation financière des PME" (n° 672) 3

Orateurs: **Peter Logghe, Sabine Laruelle**, ministre des PME, des Indépendants, de l'Agriculture et de la Politique scientifique

Question de Mme Liesbeth Van der Auwera à la ministre des PME, des Indépendants, de l'Agriculture et de la Politique scientifique sur "l'Ordre des Architectes" (n° 712) 5

Orateurs: **Liesbeth Van der Auwera, Sabine Laruelle**, ministre des PME, des Indépendants, de l'Agriculture et de la Politique scientifique

INHOUD

Vraag van de heer Peter Logghe aan de minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen over "kredietverstrekking voor KMO's" (nr. 323) 1

Sprekers: **Peter Logghe, Sabine Laruelle**, minister van KMO's, Zelfstandigen, Landbouw en Wetenschapsbeleid

Vraag van de heer Peter Logghe aan de minister van KMO's, Zelfstandigen, Landbouw en Wetenschapsbeleid over "de financiële toestand van de KMO's" (nr. 672) 3

Sprekers: **Peter Logghe, Sabine Laruelle**, minister van KMO's, Zelfstandigen, Landbouw en Wetenschapsbeleid

Vraag van mevrouw Liesbeth Van der Auwera aan de minister van KMO's, Zelfstandigen, Landbouw en Wetenschapsbeleid over "de Orde van Architecten" (nr. 712) 5

Sprekers: **Liesbeth Van der Auwera, Sabine Laruelle**, minister van KMO's, Zelfstandigen, Landbouw en Wetenschapsbeleid

COMMISSION DE L'ÉCONOMIE,
DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE,
DE L'ÉDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES
ET CULTURELLES NATIONALES,
DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

COMMISSIE VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET
ONDERWIJS, DE NATIONALE
WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE
MIDDENSTAND EN DE
LANDBOUW

du

van

MARDI 9 NOVEMBRE 2010

DINSDAG 9 NOVEMBER 2010

Matin

Voormiddag

De vergadering wordt geopend om 10.16 uur en voorgezeten door de heer Kristof Calvo.
La séance est ouverte à 10.16 heures et présidée par M. Kristof Calvo.

01 Vraag van de heer Peter Logghe aan de minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen over
"kredietverstrekking voor KMO's" (nr. 323)

01 Question de M. Peter Logghe au ministre pour l'Entreprise et la Simplification sur "l'accès au crédit
pour les PME" (n° 323)

01.01 **Peter Logghe** (VB): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, er is overall sprake van herleving van de economie. Men zou zich de bedenking kunnen maken dat dan ook de kredietverstrekking opnieuw in de lift zit en dat het voor kmo's, de ruggengraat van onze economie, gemakkelijker zou moeten zijn om aan krediet te geraken. Voor een deel heeft het probleem van de kredietverstrekking ook te maken met het gebrek aan kennis bij de kmo's zelf en met de kwaliteit van een gedeelte van de kredietaanvragen. Ook voor het beleid is op dat vlak een belangrijke rol weggelegd.

Mevrouw de minister, klopt het dat men niet meteen kan spreken over een herleving van de beroepskredieten? Is er al dan niet sprake van een forse toename van toegekende kredieten ten opzichte van enkele maanden geleden?

Als wij ervan uitgaan dat in 2010 en 2011 verscheidene tienduizenden familiebedrijven aan de volgende generatie zullen worden overgelaten, kunnen wij daar logisch aan verbinden dat er dan een verhoogde nood zal zijn aan bedrijfskredieten. Nochtans – en die kwestie werd ook al enkele keren aangehaald – bestaat er nog altijd geen uniforme checklist voor kredieten voor zelfstandigen en kmo's. Verdient het geen aanbeveling om daarvan werk te maken, in uw hoedanigheid van minister van kmo's en zelfstandigen?

Vervolgens vestig ik uw aandacht op de familiale opvolgingsproblematiek die zeer belangrijk wordt in de komende jaren. In hetzelfde licht laten verscheidene bedrijfsleiders mij weten dat zij niet kunnen aanvaarden dat banken zonder motivatie van hun

01.01 **Peter Logghe** (VB): Le redressement économique devrait également se traduire par une reprise de l'octroi de crédits aux PME. Observe-t-on une augmentation marquée des crédits octroyés par rapport à la situation d'il y a quelques mois?

En 2010 et en 2011, des dizaines de milliers d'entreprises familiales passeront aux mains de la génération suivante et les besoins en crédits d'entreprise vont donc peut-être aussi augmenter. De telles petites sociétés ne disposent pas toujours du savoir-faire nécessaire et il n'existe toujours pas de check-list uniforme pour les crédits aux indépendants et aux PME. La ministre compte-t-elle s'y atteler?

Certaines banques refuseraient des demandes de crédit sans aucune motivation. Ne peut-on, par une décision politique, les contraindre à motiver de telles

beslissing kredietaanvragen weigeren. Verdient het geen aanbeveling dat ook ter zake het beleid regelgevend zou optreden en de banken zou verplichten om een weigering ten minste te kaderen of te verklaren?

01.02 Minister **Sabine Laruelle**: Op basis van de meest recente cijfers die ik in mijn bezit heb – de bron is het KeFiK en zijn rapport over kredietverlening voor het tweede kwartaal 2010 – stellen wij vast dat na drie opeenvolgende trimesters van daling in het tweede trimester van 2010 het aantal kredietdebiteurs opnieuw in stijgende lijn is. De stijging bedraagt 0,46 %. Het gaat om 367 032 debiteurs.

Voorname stijging is een heel positief signaal, aangezien de voorbije drie jaar sinds het tweede trimester van 2007 het aantal kredietdebiteuren in België met 4 % is gedaald.

Er dient eveneens te worden onderstreept dat over dezelfde periode en afhankelijk van het type onderneming het aantal debiteurs verschillend evolueert. Het aantal zelfstandige debiteurs blijft met – 13,1 % afnemen. Dat maakt min 22 918 debiteurs op drie jaar tijd. Hetzelfde geldt voor de middelgrote ondernemingen. Ter zake is er een daling van 7,9 % of 851 debiteurs. Voor de grote ondernemingen is er een daling van 8,6 % of 323 debiteurs. Anderzijds is het aantal debiteurs bij de kleine ondernemingen met 4,6 % gestegen, met name van 193 431 naar 202 269 debiteurs.

Op basis van de analyse van de twee meest recente, voorbije trimesters zal voorgaande tendens al dan niet kunnen worden bevestigd.

U kunt het rapport op de website van het KeFiK, www.cevip-kefik.be, inkijken.

Over de bankpraktijken kan ik niet veel zeggen. Het is ten eerste niet mijn bevoegdheid. Ten tweede kunnen we als regering van lopende zaken geen nieuwe maatregelen nemen. Persoonlijk vind ik het opleggen van een verplichting aan de bank misschien niet zo een goed idee.

We hebben al voor de tweedekansondernemers maatregelen genomen en de directe verantwoordelijkheid van de banken verminderd.

01.03 **Peter Logghe** (VB): Bedankt voor uw antwoord en het vele cijfermateriaal, mevrouw de minister.

De focus van mijn vraag lag eigenlijk vooral op de problematiek van de familiale opvolging, die de komende jaren toch wel zeer belangrijk wordt in de kmo-sector. Ik had mijn vraag eigenlijk gericht aan minister van Economie en Ondernemen Van Quickenborne. Het betrof de kwestie of u beiden toch wel aandacht hebt voor het feit dat familiale ondernemingen gediend zijn met een eenvormige checklist met punten waarop ze moeten letten bij kredietaanvragen. Nogal wat kredietaanvragen worden immers niet vlug of zelfs helemaal niet behandeld, omdat de informatie die door de kmo's wordt verschaft,

décisions?

01.02 **Sabine Laruelle**, ministre: Je constate sur la base des derniers chiffres du CeFiP (Centre de Connaissances du Financement des PME) qu'au deuxième trimestre 2010, on observe enfin une nouvelle augmentation du nombre de débiteurs de crédit, certes discrète (0,46 %). Ce chiffre avait diminué de 4 % depuis 2007.

Des différences apparaissent toutefois. Ainsi, le nombre de débiteurs indépendants continue de diminuer fortement et cela vaut aussi pour les moyennes entreprises. Les petites entreprises compensent cette baisse par une hausse de 4,6 %. Nous espérons que la tendance à la hausse se confirmera pour le deuxième semestre 2010 mais ces chiffres n'ont pas encore été analysés.

Le rapport en question peut être consulté sur le site web du CeFiP.

Personnellement, je ne suis pas favorable à l'idée d'imposer une obligation aux banques, ce qui par ailleurs ne relève pas de la compétence de ce gouvernement d'affaires courantes. Nous avons déjà pris des mesures pour les entrepreneurs de la seconde chance et limité ainsi la responsabilité directe des banques.

01.03 **Peter Logghe** (VB): On faciliterait la tâche des entreprises familiales en leur fournissant une check-list uniforme des points à prendre en considération lors d'une demande de crédit. L'urgence est d'autant plus grande que de nombreuses entreprises familiales seront amenées à gérer une succession dans un futur proche.

soms te beperkt is of helemaal niet ter zake doet. Een eenvoudige en uniforme checklist voor de aanvraag van kredieten door kmo's zou de familiale opvolging al een stukje vooruithelpen.

01.04 Minister **Sabine Laruelle**: Het opstellen van zo'n checklist vormt zeker een goed idee. De federale regering heeft echter niet alle bevoegdheden. Een groot deel van de bevoegdheden bevindt zich bij de Gewesten. Dat is bijvoorbeeld het geval voor de leningen van de bedrijven. We kunnen dat echter vragen aan het KeFiK. Daarin zijn de Gewesten, de federale overheid en ook de private sector vertegenwoordigd.

Ik heb een probleem met uw voorstel, namelijk wat is eigenlijk een familiaal bedrijf? Lakshmi Mittal is bijvoorbeeld een familiaal bedrijf.

Er is in België toch een heel grote kans dat een familiaal bedrijf ook een mondiaal bedrijf is, dus een wereldwijd bedrijf. "Familiaal bedrijf" is voor mij geen goede term. Dat wil namelijk niets zeggen.

01.05 **Peter Logghe** (VB): Om af te sluiten, wij zullen zeker op die problematiek nog terugkomen, mevrouw de minister.

Inzake de familiale opvolgingsproblematiek heb ik het over kmo's, vennootschappen en eenmanszaken, waar de opvolging zich afspeelt binnen de familiale sfeer. Daarover gaat het. Daarop had ik eigenlijk uw aandacht willen vestigen.

Ik dank u voor uw antwoord. Ik denk dat wij zeker nog terugkomen op die problematiek.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De **voorzitter**: Vraag nr. 361 van de heer Coëme wordt uitgesteld.

01.04 **Sabine Laruelle**, ministre: L'idée d'une telle check-list est intéressante mais la compétence en la matière incombe en partie aux Régions. Nous pourrions toutefois confier ce projet au CeFiP, au sein duquel les Régions sont également représentées. Il convient cependant de s'interroger sur la définition précise d'une entreprise familiale. Des empires mondiaux peuvent également être aux mains d'une seule famille.

01.05 **Peter Logghe** (VB): En ce qui concerne la problématique de la succession familiale, je veux parler des PME, des sociétés et des entreprises unipersonnelles, pour lesquelles la succession s'inscrit dans le contexte familial.

De **voorzitter**: La question n° 361 de M. Coëme est reportée.

02 **Vraag van de heer Peter Logghe aan de minister van KMO's, Zelfstandigen, Landbouw en Wetenschapsbeleid over "de financiële toestand van de KMO's" (nr. 672)**

02 **Question de M. Peter Logghe à la ministre des PME, des Indépendants, de l'Agriculture et de la Politique scientifique sur "la situation financière des PME" (n° 672)**

02.01 **Peter Logghe** (VB): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik richt mij opnieuw tot u met een vraag over kmo's en geld.

02.02 Minister **Sabine Laruelle** : De kmo's zijn heel belangrijk. U kunt daarover nooit genoeg vragen stellen.

02.03 **Peter Logghe** (VB): Mevrouw de minister, ik zal u regelmatig citeren.

Het zesde KMO Kompas van Deloitte Fiduciaire, dat u ongetwijfeld kent, gaf een vrij verontrustend beeld van de financiële toestand van nogal wat kmo's in België. KMO Kompas licht elk jaar ongeveer 2 000 ondernemingen door. Deloitte maakte onlangs de resultaten voor 2009 bekend.

De helft van de ondernemingen leed een ernstig verlies aan kaswinst, 62 % van de kmo's zag zijn omzet voor het tweede jaar op rij dalen en

02.03 **Peter Logghe** (VB): La sixième édition du *Kompass PME* de Deloitte Fiduciaire présente une image plutôt inquiétante de la situation financière d'assez nombreuses PME en Belgique en 2009. La moitié des entreprises ont subi de lourdes pertes de trésorerie; 62 % ont vu leur chiffre d'affaires diminuer pour la deuxième année consécutive et,

bij een op drie ondernemingen lag de omzet zelfs ongeveer 30 % lager.

Desondanks geloven de bedrijfsleiders blijkbaar heel sterk in de overlevingskansen van hun bedrijven, want ze kozen er massaal voor de winsten binnen de vennootschap te reserveren en niet uit te keren.

De vraag is of de ontslagnemende regering in deze problematiek een duwtje in de rug wil of kan geven. Mijn vraag dateert van 28 oktober, maar ik had niet kunnen dromen dat uw collega, minister Vanhengel, gisteren over deze zaak zou communiceren.

Mijn vragen zijn de volgende. Bevestigt u dit verslag van de financiële toestand van de kmo's in België? Is het inderdaad zo erg? Kan het beleid op het vlak van financiering bijspringen? Wij komen hiermee nog eens op die financieringsaanvragen waarop u al gedeeltelijk hebt geantwoord.

De banken blijven wel strenge garanties eisen. Kan men de banken die vorig jaar tijdens de financiële crisis geld van de overheid hebben gekregen, niet een beetje onder druk zetten om gemakkelijker met geld over de brug te komen?

Een belangrijke vraag, zeker in het kader van de actualiteit, is of u denkt aan andere maatregelen om de financiële toestand van de kmo's wat leefbaarder te maken? Wordt overwogen om de faillissementswet te versoepelen of om de vele uitbreidingen, verlengingen en versoepelingen die u in de vorige legislatuur had gepland, aan te houden? Denkt men er bijvoorbeeld aan om de omzetvoorwaarden minder streng te maken?

Ik ben benieuwd naar uw antwoord.

02.04 Minister **Sabine Laruelle**: Ik bevestig bij deze dat ik kennis heb genomen van de studie van Deloitte waarnaar u verwijst.

De jaarrekeningen van 2009 tonen een bijzonder moeilijke situatie voor de Belgische ondernemingen in het midden van de crisis. Hoewel de gepresenteerde cijfers ernstig zijn, zijn ze geenszins verwonderlijk.

Daarnaast blijkt dat de kleinste ondernemingen en de starters – ondernemingen die minder dan vier jaar geleden werden opgericht – een slechtere balanssituatie vertonen dan de grotere en oudere ondernemingen.

Bovendien stellen we vast dat de helft van de Belgische ondernemingen zich voor de helft of meer financieren met eigen of met quasi-eigen middelen. De eigen middelen zijn van primordiaal belang, maar het is eveneens zeer belangrijk dat de ondernemingen over voldoende financiële middelen beschikken om hun goede werking te kunnen garanderen en dus toegang hebben tot bankfinanciering.

Van bij het begin van de economische en financiële crisis heb ik het Kenniscentrum voor Financiering van KMO belast met het monitoren van de toegang tot bankkrediet voor kmo's aan de hand van tweemaandelijks barometers. Het KeFiK heeft de prijsvoorwaarden,

pour une entreprise sur trois, le chiffre d'affaires a même chuté d'environ 30 %. Pourtant, les chefs d'entreprise croient fermement aux chances de survie de leur société: ils ont même choisi massivement d'y injecter les bénéfices.

La ministre confirme-t-elle la situation financière inquiétante des PME en Belgique? Le politique peut-il intervenir en matière de financement? Les banques continuent d'exiger des garanties solides. Peut-on contraindre les banques qui ont bénéficié du soutien du gouvernement lors de la crise financière à libérer des fonds plus facilement? La ministre envisage-t-elle d'autres mesures pour améliorer la situation financière des PME en assouplissant la loi sur les faillites ou les conditions relatives au chiffre d'affaires?

02.04 **Sabine Laruelle**, ministre: Je connais l'étude réalisée par la firme Deloitte. Les comptes annuels de 2009 montrent effectivement que nos entreprises connaissent une situation difficile, ce qui n'est pas surprenant dans une année de crise. C'est au sein des plus petites entreprises et des starters que le problème est le plus important.

On constate en outre que la moitié des entreprises s'autofinancent à raison de 50 % ou plus. Il faudrait leur permettre de bénéficier plus aisément d'un financement bancaire, afin d'accroître leur efficacité. C'est pourquoi j'ai chargé le Centre de Connaissances du Financement des PME du monitoring de l'accès au crédit bancaire. Le CeFiP a constaté à ce sujet que les conditions d'octroi de crédit

de waarborgen en de vraag naar informatie geanalyseerd waartegen het bankkrediet aan kmo's werd verleend. Die voorwaarden waren op het hoogtepunt van de crisis allerm minst gunstig, ondanks het feit dat we ons strikt genomen niet in een situatie van kredietcrisis bevonden. De krediettoegang was de facto zeer moeilijk. Ik verwijs naar de rapporten van het KeFiK voor uitgebreide informatie over die kwestie.

Ik maak ook gebruik van uw vraag om u mee te delen dat het KeFiK binnenkort een gedetailleerde studie zal voorstellen over de financieringswijzen van startende ondernemingen.

Om de moeilijkheden omtrent krediettoegang te verhelpen, heb ik het KeFiK sinds februari 2009 belast met een opdracht van kredietbemiddeling. Die opdracht strekt tot hulp aan ondernemingen om krediet te verkrijgen als zij daarvoor geweigerd werden.

Met een slaagpercentage van bijna 70 % is de maatregel een effectief instrument voor de bevordering van de dialoog tussen banken en ondernemingen. De maatregel werd door de OESO erkend als beste praktijk en kreeg navolging in andere landen van de Europese Unie, onder andere in Duitsland, het Verenigd Koninkrijk en Griekenland.

Wat uw vraag betreft over het waarborgbeleid van de bank, ben ik van mening dat het analyse- en communicatiewerk dat werd uitgevoerd door het KeFiK, de invoering van maatregelen van kredietbemiddeling en de tussenkomst van de mechanismen van waarborgfondsen op regionaal niveau hebben geleid tot het ombuigen van het gedrag waarbij men neigde naar een nulrisicobeleid met kredietweigering als gevolg. De zaken verbeteren dus, maar ik blijf attent voor de evolutie van de toestand.

Welke maatregelen kunnen eventueel worden genomen? Hoezeer ik ook nog veel ontwerpen en ideeën zou willen ontwikkelen, dat zal waarschijnlijk ook de taak van de nieuwe regering worden.

De **voorzitter**: Als die er komt.

02.05 Minister **Sabine Laruelle**: Een heel belangrijke opmerking. Ik wacht net als u.

02.06 **Peter Logghe** (VB): (...) (Ten gevolge van een technisch mankement ontbreekt een deel van de digitale geluidsopname).

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Ik verneem dat collega Fonck onderweg is. Wij gaan alvast over tot de vraag van collega Van der Auwera.

03 **Vraag van mevrouw Liesbeth Van der Auwera aan de minister van KMO's, Zelfstandigen, Landbouw en Wetenschapsbeleid over "de Orde van Architecten" (nr. 712)**

03 **Question de Mme Liesbeth Van der Auwera à la ministre des PME, des Indépendants, de l'Agriculture et de la Politique scientifique sur "l'Ordre des Architectes" (n° 712)**

03.01 **Liesbeth Van der Auwera** (CD&V): Mevrouw de minister, ik kom terug op het al langer aanslepende probleem van de Orde van Architecten.

n'étaient guère intéressantes en pleine période de crise. Le centre présentera bientôt une étude détaillée sur les modes de financement des entreprises débutantes.

En février 2009, j'ai chargé le CeFiP d'assurer une mission de médiation du crédit. Avec un taux de réussite de près de 70 %, cette mesure constitue un instrument effectif de promotion du dialogue entre les banques et les entreprises. Reconnue par l'OCDE comme relevant de bonnes pratiques, cette mesure a été imitée dans d'autres pays.

Si nos mesures ont permis un revirement dans la stratégie des banques, initialement centrée sur l'évitement du risque, la vigilance reste toutefois de mise. Des initiatives supplémentaires devront être prises par le prochain gouvernement.

03.01 **Liesbeth Van der Auwera** (CD&V): En 2008, la section néerlandophone du Conseil national est devenue le Conseil

Door de wet houdende diverse bepalingen van 2008 werd de naam van de taalvleugels van de Orde van Architecten gewijzigd. De Nederlandstalige afdeling van de Nationale Raad werd omgevormd tot de Vlaamse Raad van de Orde van Architecten. De Franstalige afdeling werd omgevormd tot de Franstalige en de Duitstalige Raad van de Orde van Architecten.

Een jaar eerder, in 2007, werd in de zitting van de Nationale Raad beslist om voor de vijf Nederlandstalige provinciale raden van de Orde van Architecten een feitelijke vereniging op te richten die dezelfde naam draagt. Er is de grootste verwarring binnen het architectenkorps omdat ze vaak het verschil niet kennen tussen de Vlaamse Raad, de feitelijke vereniging, en de Vlaamse Raad, zijnde de Nederlandstalige afdeling van de Nationale Raad.

Die hervorming van de Orde sleept samen met de naamsverwarring al enige tijd aan. In het voorjaar werd het begrotingsvoorstel voor de eerste maal unilateraal geweigerd, vanuit de vaststelling dat er in de begroting uitgaven werden opgenomen om de kosten te dekken van een feitelijke vereniging, de Vlaamse Raad, die vreemd is aan de Orde.

Op de Franstalige website van de Orde blijkt dat er een Chambre bruxelloise en een Chambre wallonne met een wettelijke opdracht werd opgericht. Nog steeds volgens die website www.ordredesarchitects.be bestaan deze kamers uit verkozen mandatarissen van de Orde, door de Koning benoemde mandatarissen en vertegenwoordigers van de Waalse en Brusselse beroepsvereniging. Het budget van de Orde is sinds 2003 ook sterk gestegen.

Intussen diende onze fractie ook een wetsvoorstel in over de hervorming van de Orde.

Mevrouw de minister, wat is de stand van de hervormingsgesprekken?

Wat zijn de wettelijke opdrachten van de Chambre bruxelloise en de Chambre wallonne?

Overweegt u de naamsverandering van 24 juli 2008 ongedaan te maken om die verwarring te vermijden?

Hoeveel bedroeg het budget in 2000, in 2008 en in 2009?

Hoeveel werd er begroot voor 2010? Wat is de reden van die stijging?

flamand de l'Ordre des architectes; la section francophone est devenue le Conseil francophone et germanophone. En 2007, le Conseil national a décidé de constituer pour les cinq conseils provinciaux néerlandophones une association de fait portant le même nom. Cette situation entraîne une grande confusion au sein de la profession.

La question de la réforme de l'Ordre des architectes et la confusion de noms se pose depuis quelque temps déjà. Au printemps, la proposition budgétaire a été refusée unilatéralement pour la première fois parce que des dépenses relatives à une association de fait, le Conseil flamand, figuraient au budget, alors que ce Conseil n'a aucun lien avec l'Ordre.

Le site francophone de l'Ordre fait état de la constitution d'une Chambre bruxelloise et d'une Chambre wallonne investies d'une mission légale. Toujours selon ce site, ces chambres sont composées de mandataires de l'Ordre élus, de mandataires nommés par le Roi et de représentants de l'association professionnelle wallonne et bruxelloise. Le budget de l'Ordre a par ailleurs fortement augmenté depuis 2003.

Dans l'intervalle, le CD&V a déposé une proposition de loi sur la réforme de l'Ordre.

Où en sont les négociations relatives à la réforme? Quelles sont les missions légales de la Chambre bruxelloise et de la Chambre wallonne? La ministre envisage-t-elle d'annuler le changement de dénomination intervenu le 24 juillet 2008 pour éviter toute confusion? Quel était le montant du budget en 2000, en 2008 et en 2009? Quel était le budget prévu pour 2010? Quelle est la raison de cette augmentation?

03.02 Minister **Sabine Laruelle**: Wij hebben de voorbije maanden op mijn kabinet met alle betrokken actoren heel wat gesprekken aangaande een eventuele hervorming van de Orde gevoerd. Op heel wat punten werd een akkoord bereikt met de verschillende gesprekspartners. Gezien de huidige politieke context werden geen initiatieven aangaande een hervorming genomen. We moeten dat binnenkort doen.

De Chambre bruxelloise en de Chambre wallonne hebben geen wettelijke opdrachten. Op de jongste vergadering van de Nationale Raad van de Orde van Architecten werd beslist dat de verwijzing naar wettelijke opdrachten zou worden verwijderd. Dat heeft mijn regeringscommissaris mij laten weten. Ik zal erop toezien dat dat engagement wordt nageleefd.

Een meer eenvoudige oplossing om de naamsverwarring tussen Vlaamse Raad en Vlaamse Raad-feitelijke vereniging op te lossen, is dat de Vlaamse Raad-feitelijke vereniging zijn naam aanpast.

Het budget bedroeg in 2002 4 429 455 euro. In 2008 was dat 5 913 301 euro en in 2009 6 261 482 euro. Ten slotte was er in 2010 een budget van 5 692 907 euro. Wanneer men 2002 vergelijkt met 2008, 2009 en 2010, is er effectief een stijging van het budget. Wanneer men 2008 en 2009 vergelijkt met 2010, kan men spreken van een daling van het budget.

Een stijging van het budget kan in verschillende factoren haar oorsprong vinden, onder meer in de indexering van de loonkosten en in de stijging van de overige, aan de werking van de Orde gekoppelde kosten. Deze stijgende trend heeft zich in 2010 echter niet voortgezet.

Tussen 2002 en 2010 gaat het om 1 miljoen euro, de inflatie inbegrepen.

03.03 **Liesbeth Van der Auwera** (CD&V): Dat is dus een status quo.

03.04 Minister **Sabine Laruelle**: Ik ga met u akkoord. Wij moeten een beperkt budget maken. De Orde van Architecten heeft evenwel veel taken, waarvoor wij de nodige middelen moeten uittrekken.

03.05 **Liesbeth Van der Auwera** (CD&V): Mevrouw de minister, mij lijkt de Orde van Architecten een belangrijke materie te zijn. De hervorming moet dan ook worden voortgezet.

Belangrijk is dat u de voorbije maanden met de verschillende partners

03.02 **Sabine Laruelle**, ministre: Au cours des derniers mois, de nombreuses réunions relatives à la réforme de l'Ordre des architectes ont été organisées et des accords ont été conclus mais aucune initiative ne peut être prise dans le contexte politique actuel.

Lors de la dernière réunion du Conseil national de l'Ordre des architectes, il a été décidé de biffer la référence aux missions légales pour la Chambre bruxelloise et la Chambre wallonne étant donné que ces chambres n'ont aucune mission légale. Je veillerai à ce que ce soit le cas.

La solution la plus simple pour lever la confusion de dénomination entre le Conseil flamand et le Conseil flamand Association de fait est que ce dernier change de nom.

Le budget s'élevait à environ 4,4 millions d'euros en 2002; 5,9 millions en 2008; 6,2 millions en 2009 et 5,6 millions en 2010.

Si le budget a augmenté, c'est dû notamment à l'indexation des coûts salariaux et à la croissance des frais de fonctionnement. Toutefois, cette tendance ne s'est pas poursuivie en 2010. De 2002 à 2010, l'augmentation budgétaire s'est chiffrée à 1 million d'euros.

03.03 **Liesbeth Van der Auwera** (CD&V): En réalité, nous sommes donc en présence d'un *statu quo*.

03.04 **Sabine Laruelle**, ministre: En effet. Nous devons réduire le budget de l'Ordre des architectes mais celui-ci doit remplir de très nombreuses missions, ce qui nécessite que nous dégagions à cette fin les ressources requises.

03.05 **Liesbeth Van der Auwera** (CD&V): Il faut poursuivre la réforme de l'Ordre. Je me réjouis que la ministre se soit entretenue avec les différents partenaires au

gesprekken hebt gevoerd.

Het enige wat ik hoop, is dat al het werk niet verloren geraakt en dat er een bepaalde continuïteit zal zijn.

Wij wachten het verdere verloop af. Ons voorstel is ingediend. Wij zullen bekijken wat een en ander zal geven, wanneer wij de komende maanden in de commissie voor het Bedrijfsleven wetsvoorstellen zullen agenderen. Misschien kunnen er aan de hand van bepaalde punten van overeenstemming die u op dat ogenblik al uit de gesprekken hebt gehaald, al stappen in de richting van een oplossing worden gezet.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De **voorzitter**: Ik begrijp dat de vraag van mevrouw Fonck initieel voor deze namiddag was gepland?

cours des derniers mois. J'espère que tout le travail qui a été accompli n'aura pas été vain.

À présent, nous sommes dans l'expectative. Nous avons déposé une proposition et nous attendons l'examen des propositions en commission. Qui sait, peut-être y aura-t-il des points de convergence entre notre proposition et les souhaits des partenaires et une solution pourra être trouvée.

Le **président**: Mme Fonck est absente. Au départ, sa question était inscrite à l'ordre du jour de cet après-midi.

03.06 **Liesbeth Van der Auwera** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, wij hebben de normale aankondiging gekregen, en de wijziging van de agenda stond ook op de website. Er werd dus medegedeeld dat de vragen naar de vergadering van deze voormiddag werden verplaatst. Zij weet dus perfect dat de vragen vandaag om 10 u 00 zouden worden gesteld, om de minister toe te laten een begrafenis bij te wonen. De vraag kan natuurlijk ook worden uitgesteld.

03.06 **Liesbeth Van der Auwera** (CD&V): Mme Fonck savait que les questions ont été déplacées à ce matin pour permettre à la ministre d'assister à des funérailles.

De **voorzitter**: Ik heb wat dat betreft niet zoveel ervaring. Het lijkt mij dus aangewezen de vraag nr. 674 van mevrouw Fonck uit te stellen.

Le **président**: La question n° 674 de Mme Fonck est reportée.

03.07 **Sabine Laruelle**, ministre: C'est à ma demande que la réunion a été déplacée à ce matin et j'en remercie la commission.

La réunion publique de commission est levée à 10.43 heures.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 10.43 uur.